

Kit nem állít meg a víz: egy pillanatra, egy nyárra, egy életre...

Vasárnap délelőtt célfuvart csinálók, gyerekeimet gyűjtöm be a nagymamától. Itt vannak Magyarországon, alig 250 km-re. Ez ennek az ócska Skodának még elviselhető távolság. Meteoropátia, hallottam a minap egy orvostól a pszichés betegségekkel kapcsolatban. Új diagnózis. Olyasfélét jelent, hogy az időjárás és a közérzetünk közötti szoros összefüggés alakul ki. Esik, esik, a nyár közepén! Nyálkás minden, undorító, fázom, melegt akarok, szóval nydgos vagyok, meteoropatiám van. A férjem ügyel. Ezen a héten háromszor, senki nem vállalta a cserét, ezért kellett a nagymamaszolgálat. De hát már nem az egyetem vagyunk. Ez más minőségi kategória. Vége az „adj egy húszast, kell a farmerod” korszaknak. Most „kérlek, légy szives, elmézés, kívülről mosoly, belül döglj meg” — és szorult helyzetben nem is kérsz szívséget. Szétszéledtünk, régi barátok. Lakás, előnyös állás, kiröppentünk szerencsét próbálni. Elhúz mellettem egy ezerötös. A sebességkorlátozás határozottan nem az esete. Remélem, azért célhoz ér.

Menekülés a tanyára

Az Etes élet Luciája és egy fekete izompacsirta stopolnak. Nemrég még én is voltam hasonló helyzetben, talán innen a rokonszenvem. A fekete hájú hátul karolja a nagy mellű szőke lányt. Szé-

pek együtt. A lány a szebb, a hapsi öregebb, van közöttük minimum egy tízes különbség. Az ő dolguk. Ha akarnak megszólalnak, ha nem, hallgatnak. Stopnál nincs írott szabály. A fekete hajjú monológja:

— Vettem itt egy tanyát, állati szerencsém volt. 45 ezer, villany, víz, egy hold föld, két szoba, spájz, fészer, romantika. Tó mellett van, lehet halászni, vadászni, senki nem zavar. Gazdálkodó leszek, persze csak papíron. Apámnak van egy maszk büféje ott szőlőm megszédni magam. Nyáron a Balaton. Tudja, kártyázom. Na, ne nézzem így rám, tisztességes úton nyerek, és főleg nyugatnémetektől. A kétszobás főberletemet átírtam anyámrá és kiadtam a Cooptouristnak. Onnan is bejön havi háromezer. Isteni a tanyán, senki nem bámul a pofámba, elég volt harminc év városban. Hogy rekedt a hangom? A második év városban. Hogy rekedtünk így hat évig ordítottam, az alkohol kimarta. A gyerekértartást rendszeren fizetem, havi ezer a lányomnak, olyan még nem volt, hogy ne küldjem. Nyáron majd nálam tölti a szünidőt, csak legyen vége az iskolának. Többet nem akarok nősülni. De Eva ezt nem érti.

A dús keblű lány mosolyog. Szépek a fogai. Van esélye, hogy a férfi harmadszor is kötélnek álljon!

— Itt jó lesz, köszönjük. Megöblögtük a torkunkat ebben a kricsimben, elvégre vasárnap van. Na, viszlát...

Neve a gyerekeknek

Egyedül maradtam. Az út jó része még hátravan. Tankolni kell. Nem érdekel a benzín ára. Majd ha nem lesz rá pénzünk, megyek gyalog. Eladok mindent, veszek egy tanyát, ott neveltem a gyerekeimet, gondozom a háztájt, meg mit tudom én, szóval nyaralok és vadászok, ahogy az előbbi János vitéz a szép mellű Juliskájával kivonult a civilizációból.

Magányos fiú az út szélén. Határozottan integet, reménykedő mosollyal. Visszatolatok. Mellém ül. Fűzőcske mellőzve. Tiszteletadás a koromnak. Elet-filozófiájával fizet.

— Szociológus akartam lenni. Apám mondta, hogy valamilyen komolyabb kenyeret válasszak, így agrárra jelentkeztem. Fel is vetek, de abbahagytam. Anyu egy kicsit nehezelt rám, szerinte linken élek, nagyon akarta a diplomát, de mikor a múltkor kiürítette a zsebeimet és látta, mennyi pénzem van, azt hiszem, megértett. Tudja, hogy nem becsülenül szerzem. Ott még nem tartok és nem is fogok. Alkalmi munka a legjobb, ha valaki tisztességesen tud dolgozni és megfogja a nehezét is. Voltam díszletmunkás, portás, angolból felsőfokú nyelvizsgám van, most ezt kihasználom a Balcsinál. Oszre van egy jó helyem maszek autószerelőnél. Németet tanulok, abból is akarok

egy vizsgát. Lesz is. Amit én egyszer elhatározok, abból nem adok, azt meg is teszem. Mondtam is főnök: „Ibikém, már nem szeretlek, elvölök, nem vagyunk egymáshoz valóok. Van neve a gyerekeknek, pénz is lesz, azt én garantálom, de nekünk nincs több közünk egymáshoz, vége.” Másnap elköltöztem. A gyerekeknek nyolcszázat fizetek, papíron, ennyiben állapotunk meg, a személyemben hordom mindig a befizetési csekket, igazolatlanul csak azt kéri a rendőrök. Ráérek megkomolyodni majd harminc után.

Szigorlat előtt

Gyorsan telt az idő. Bücszúóul reklámszatyornyoi földrepret hagy a flamma. Hosszú hajú lány következik. Egyik kezében itátiáska, másik kezével a haját simogatja. Elterelő mozdulat. Vehető kommunikációs jelnek is.

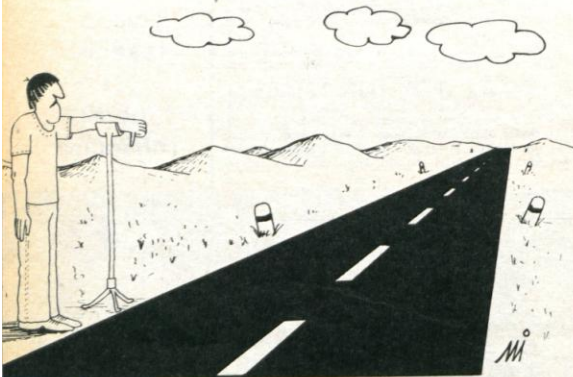
— Nem mertem inteni, te vagy a hatodik női vezető, egyik sem állt meg, olyan ciki volt, már itt akartam hagyni, de nincs vonatom Pestre, pedig holnap szigorlatom lesz. Utolsó vizsgám, utána pedig az államvizsgák jönnek. Még nem tudom, hol fogok tanítani. Hármhat kellett megpályáznai, ebből kettő előre foglalt volt. Sajna, későn tudtam meg. A harmadik talán sikerül. Fejtétlen tanítani szeretnék. Bár, hogy is mondjam, fogynak az il-

Még a napfény is élvezetesebb, ha nem rohanunk

lúzióm. Harmadik után egy olyan kollektívába kerültem gyakorlatra!... „Azán van már völegényed? Mert tudod, ha kikerülsz vidékre, akkor már késő, esetleg egy traktorosra futja” — kezdte az igazgató a bemutatkozásakor, Berégtám, mielőtt a piszokos alkötöl rotáni a házba. Közölte velem, hogy a partnerkapcsolat híve vagyok, az élettársi kapcsolat még számításba jöhet az utód-kérdésnél, de a házasság elavult forma. Ettől teljesen kiakadt és azonnal rátért a hivatalos formára. Gondolom, a barátommal volt témája egy hónapig. Marhára félek pedig, hogy ezek a baglyok rátrafáltak és jó helyen kutykoltak. Nem tudom család, gyerek nélkül elképzelni az életemet, félek a magánytól, az egyedüllétől. Valahogy az iskolai évek alatt nem tartottam fókuszban ezt a kérdést, pedig voltak kapcsolataim, szerelmes is voltam, egyszer különösen, de hogy a párta elkerüléséről idő előtt gondoskodjak, azzal nem törőd-

tem. Olyan lelkiismeretes fajta vagyok, aki mindent megtanul és hármásra vizsgáztat ezzel a barom sok tanulással. Ezért is megyek ma vissza, a kolcsiban még át kell nézmem két kötelező irodalmat. Ha pont azt kérdezik holnap, belesülök. En nem tudok mellébeszélni, soha nem is tudtam. Istentem, mikor leszek már igazi felnőt, kinek pénze, önálló háztartása, lakása van. Na, hát nagyon szépen köszönöm, jól kipakoltam itt, biztosan untad, ne haragudj, de el vagyok keseredve, otthon anyuékna nem mondhatom, hiszen annyira bol-dogok, hogy lesz egy diplomás lányuk...

Jócsi megcsinálja

Nézem az egyre kisebbedő alakját és egy filmcím jut eszembe: Mi lesz veled, emberke? Letérek a főútról, unalmas, szántóföld körös-körül. Kanyar kanyar után, egyszer csak feltűnik egy kopott far-meros, fiatal suhanc. Mintha becigne. Igen, köze-lebből egyértelműen látható: mozgássérült, orto-péd cipője is bizonyítja. Öröklék földet bámuló te-kintet, ez ugyan sosem fog inteni. Elfogadja a meghívásomat. Nehezen oldódik, én meg nem kér-dezem. Legalább ez a nyavalyás rádió lenne jó, el-szakadt valahol a drót. „Megcsináljam?” — aján-lkozik mozdulatotam észrevéve, szakértően keresi a hibát.

— Ért hozzá?

18

— Igen, ez a szakmám, illetve egy év múlva, hi-vatalosan is az lesz. Annyi van még hátra a szak-munkás-bizonyítványig. A rádió a mindenem, én nem tudom miért, sokkál jobban szeretem, mint a televíziót. Az intézetben tudták, hogy a tanárok ha el-romlott a táská- vagy zsebrádiójuk a Horváth Jó-zsef szívesen megcsinálja. Tetszik tudni, én intézet-ben nőttem fel, anyám meghalt, apám ivott és na-gyon szegyeltem, hogy én kisegítő iskolás vagyok. Hiába adták neki ezt a nevet, csak gyógypedagó-giás az, aki oda jár. Éreztem, mindig éreztem, hogy többet tudok, mint amennyit mutatok, hát az eredmények mást bizonyítottak. Egy tészeben helyeztek el mezőgazdasági munkára, ez volt a szerencsém. Itt nagyon megszeret-tek. Elvégeztem a nyolcadikat és nekivágtam a szakmunkásképzőnek is. Ha nem karolnak fel, ma-gamtól nem mertem volna semmihez sem kezdeni. Most villanyszerelő vagyok és a klubterem gond-noka. Ott azután van olyan sztereó rádió, meg szí-nes tévé, hogy még a körzeti állatorvos is megiri-gyeltte. Köszönöm, én nem megyek tovább, ritkán járok be a városba, itt lakom kint, kaptam egy szolgálati szobát. Ha átvágok a csapáson, rövidebb úton érek haza. Minden jót kívánok.

Alkalmi vétel

Alighogy Józsi kiteszem, magas szőke férfi áll az úton. Fémkeretes szemüveg, hátizsák, könyv.
— Helló. Merre megy? Hát ez nekem rövid lesz, de a város előtti sorompóig elmegyek, ott köny-nyebben kapok stopot. Már kívülről ismerem a *erepet, hetenként minimum kétszer megteszem. Tudod, főgyökeres pesti vagyok, jött a gyerek, az-tán még egy, így elvállaltam vidéken egy állást, közvetlen az egyetem után. Ennek már öt éve. Te jó isten, még csak öt év?! Nekem már egy évszá-zadnak tűnik. Az istennek se tudom megszöknii, nem én, olyan bunkók az emberek, semmi kultú-ra, időnként Népszínház a kultúrházban. Szóval öt év elég volt. Anyagilag egy kicsit megcsináltuk ma-gunkat, a gyerekek már nagyok, a feleségem is ta-nít, ketten keresünk, így beszálltunk egy társasház-építésbe Pesten. Pontosabban Pest környékén, húsz kilométer nem sok, a zöldövezet már igényünk lett, ennyit tett a vidék. A telek alkalmi vétel volt, az épít-kezésen hetenként kétszer kell ott lennem, ennyi jut rám. A kocsit el kellett adnom, meg voltunk szorulva. Sokat elvisz a ház, de egyszer csak felépül majd. Kész a stopot. Helló!...

A sorompó lezár az orrom előtt. Utitársam át-szál a mögöttem levő Zsigába. Na, ez gyorsan ment. Szerencse vagy szemfülesség kell az élethez és a stopoláshoz? Közvetlen előttem egy idős em-ber is a sorompóra vár. Jőndulatú szeme van.

— A városba tetszik menni? Szívesen elviszem!
— Á, köszönöm, szeretek gyalogni, naponta mi-nimum tíz kilométer kell az egészségnek. Nem is járok csak gyalog, ezek a lábak hetven évig hűségesek voltak, nem csalom meg őket. Ha hosszabb távon kell közlekednem, ott a vonat. Maguk fiatalok ál-landóan rohannak, egyszerre akarnak mindent, az-tán meg jön az infarktus. Pedig még háborút sem éltek át. Amikor érzik, hogy baj van az egész-ség körül, kitalálják a fából vaskarikát, kocogó-mozgalmat szerveznek. Aki gyalogol, annak nem kell kocogni. Azt nem izgatja az energiatelenség és nem szennyezi a levegőt se. Mondom a fiannak: minek háromévenként kocsit cserélni, vegyél keré-párt. Nem hallgat a szóra.

Szívesen hallgatnám, de elment a vonat, a há-tam mögött eszeveszetten dudálnak. Indulnom kell! Előttem az ismerős város. Hazajöttem, gyer-mekkorom színhelyére. Mindjárt más a közérzetem.

BALLA ANNA
URBÁN TAMÁS FELVÉTELEI

Egymásra figyelni is megállhatunk néha... és persze nemcsak nyáron

